

Practoraat Verschillen Waarderen

Bijlage

Het practoraat ondersteunt de deelnemende scholen aan de Federatie Christelijk BVE met hun opdracht zoals die in het gezamenlijke kwaliteitskompas is verwoord. Het practoraat heeft daarin een onderzoeksfunctie, een adviesfunctie en een professionaliseringsfunctie en verbindt deze elementen voor elk van de instellingen. In het document worden deze functies beschreven.

Practoraat Verschillen Waarderen

Practor: Dr. B. (Birgit) Pfeifer

bpfeifer@federatiechristelijkmbo.nl

In het *kwaliteitskompas* van de Federatie Christelijk MBO staat als tiende en laatste item dat haar onderwijs inspireert te dromen van en te werken aan een humane, solidaire en duurzame wereld, waarin alle mensen leven met respect, aandacht, inzet en verantwoordelijkheid voor elkaar en de aarde. Hoe mooi zijn deze idealen, en tegelijkertijd: hoe ingewikkeld is het om dit in de praktijk te brengen! Het practoraat Verschillen Waarderen wil handen en voeten geven aan deze dromen en idealen. Dat gebeurt onder andere door ontmoeting. Ontmoeting met de ander, hoe verschillend van identiteit en herkomst hij ook mag zijn. Verschillend zijn kan wederzijds onbegrip en conflict betekenen. Willen we de ander op waarde leren schatten, dan moeten we bij onszelf beginnen. Pas als je jezelf goed kent, kun jij het verschil met de ander op waarde schatten.

Te vaak zien we dat jongeren zich zo verschillend, zo anders (behandeld) voelen, dat zij zich niet thuis voelen in de samenleving en een extreem wij-zij-denken ontwikkelen. Een onbevooroordeelde ontmoeting met de ander is dan niet meer mogelijk. Hun wij-zij-denken en hun extreme denkbeelden betekenen voor veel docenten en andere professionals die met jongeren werken handelingsverlegenheid (Kleijwegt, 2016; Azough, 2017). De vraag voor de onderwijsprofessional is dan: hoe kunnen we morele invloed uitoefenen om jongeren alternatieven te bieden voor polariserend gedachtengoed, zodat ze niet vervreemden van de democratische samenleving. De opdracht voor de onderwijsprofessional is, dat hij oprecht moet luisteren naar hoe jongeren de samenleving en hun eigen rol daarin zien. Er moet ruimte zijn voor jongeren om met hun eigen idealen en opvattingen ergens terecht te kunnen. Jongeren hebben niet alleen behoefte aan deze ruimte maar ook aan betekenisgeving. De kunst is om jongeren mee te laten denken en helpen om de samenleving beter te maken. Het gaat dus om meer dan zich verhouden tot of participeren in een maatschappij maar het creëren van een waardenvolle samenleving. Het onderwijs moet jongeren laten werken aan grote maatschappelijke thema's zoals veiligheid, duurzaamheid en gelijkwaardigheid. Op deze manier leren we jongeren om te geven om de wereld en om andere mensen (Sieckelinck & Pfeifer, juni 2018). Om jongeren hierin te kunnen begeleiden is het taak van het onderwijs om samen met hen te bouwen aan een gemeenschappelijke basis. Dit begint bij het vinden van de eigen wortels en het vermogen om daarop kritisch te reflecteren. De onderwijsprofessional werkt daarom ook aan zijn levensbeschouwelijke competenties, persoonlijk en in schoolverband. Identiteitsontwikkeling beperkt zich niet tot dagopeningen of lessen levensbeschouwing en is niet vrijblijvend. Er is ruimte voor verschillen en oprechte aandacht voor de 'ander', voor gedeelde waarden, weten waar je staat. De docent reflecteert op zijn professionele identiteit en weet uit de professionele isolatie te stappen.

Het practoraat Verschillen Waarderen ondersteunt docenten en bestuur van de Federatie Christelijk MBO bij deze opdracht. Het practoraat heeft daarbij een onderzoeksfunctie, een adviesfunctie, een professionaliseringsfunctie en een verbindende functie.

Dat betekent concreet:

- In de onderzoekslijn is ons uitgangspunt het verhaal van en uit de onderwijspraktijk. Goede voorbeelden van Verschillen Waarderen worden in kaart gebracht. De succesfactoren die we uit inventariserend onderzoek identificeren worden aangevuld met en tegen het licht gehouden van theoretisch kennis over dit vraagstuk. Het onderzoek wordt door en met MBO-docenten en studenten van lerarenopleidingen uitgevoerd. Ook studenten uit het MBO wordt de mogelijkheid geboden om te participeren. Daarnaast wordt actief samengewerkt met andere MBO-practoraten (b.v. Burgerschap, Brede Vorming en Ondernemen in verandering), met HBO-lectoraten (b.v. Theologie en Jeugdzorg) en met de Vrije Universiteit.
- Het practoraat organiseert fysieke en digitale ontmoetingen (laatste via website) met docenten en andere belanghebbenden om met elkaar van gedachten te wisselen, elkaar aan te spreken en verder te helpen. Gebaseerd op onderzoek wordt gevraagd en ongevraagd advies gegeven hoe we item 10 van het kwaliteitskompas handen en voeten kunnen geven. Bij bijeenkomsten van het bestuur van de Federatie Christelijk MBO is de practor adviserend aanwezig. Ook voor curriculum ontwikkelaars staat de expertise van het practoraat ter beschikking.
- Het practoraat ontwikkelt en geeft workshops rondom het thema Verschillen Waarderen. Het organiseert een *inspiratietour* voor docenten en andere belanghebbenden langs de verschillende ROC's en zorgt voor kennisdeling. Concreet materiaal wordt ontwikkeld, dat docenten helpt om de doelen van kwaliteitskompas te halen.
- Het practoraat zoekt en realiseert niet alleen de verbinding met docenten van de verschillende ROCs maar ook met practoraten met verwante thema's.
- Thema's die binnen het MBO een belangrijke rol spelen kunnen vanuit Verschillen Waarderen toegevoegde waarde krijgen. B.v. het thema internationalisering kan in het licht van Verschillen Waarderen, dus oprecht nieuwsgierig zijn in wat de ander nu zo anders maakt, tot nieuwe inzichten en perspectieven leiden.

Met het installeren van het practoraat Verschillen Waarderen laat de Federatie Christelijk MBO zien dat ze investeert om haar dromen en idealen voor de toekomst van haar studenten concreet te laten worden.